

Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas Zinātniskās darbības plāns 2023.–2032. gadam

Atbilstoši Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas (NAA) attīstības stratēģijai 2023.–2032. gadam zinātne, pētniecība un inovācijas ir uzskatāmas par nozīmīgu nacionālās drošības, valsts aizsardzības un militārās industrijas elementu. NAA virsmērķis attiecībā uz zinātnisko darbību ir pētīt starptautisko un nacionālo drošību un valsts militāro aizsardzību, vienlaikus koordinējot militāro inovāciju izstrādi, kas vērsta uz praktisko valsts aizsardzības spēju stiprināšanu. NAA ir lietišķo zinātņu augstākās izglītības iestāde, tāpēc būtisks ir tās praktiskais piensums Latvijas aizsardzības spēju stiprināšanā.

NAA ietvaros ir izveidoti divi pētnieciskie centri – Drošības un stratēģiskās pētniecības centrs (DSPC) un Aizsardzības tehnoloģiju un inovāciju centrs (ATIC). DSPC uzdevums galvenokārt ir īstenot zinātnisko darbību, savukārt ATIC primārais uzdevums ir zinātniskās darbības koordinēšana un partnerības veicināšana starp Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (NBS) un privāto sektoru ar mērķi veicināt militāro tehnoloģiju izstrādi un ražošanu Latvijā NBS vajadzībām. Zinātnisko darbību veic ne tikai NAA zinātniskajos institūtos iesaistītais personāls, bet arī ievēlētais akadēmiskais personāls un viesdocētāji, kuri ir iesaistīti NAA bakalaura un maģistra studiju programmu īstenošanā.

NAA ir vienīgā militārā akadēmija Latvijā, tāpēc viens no tās mērķiem ir militārās zinātnes attīstība, kas tiek nodrošināta ciešā sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un starptautiskajiem partneriem NATO alianses ietvaros. Kā ir atzīmēts NAA “Attīstības stratēģijā 2023.–2032. gadam”, tad mūsdienās NBS virsniekiem ir jābūt labām zināšanām ne tikai militārās drošības jautājumos, bet arī par visaptverošas valsts aizsardzību, mūsdienu stratēģiskajiem izaicinājumiem, starptautisko konfliktu cēloņiem, NATO uzbūvi, darbību un nozīmīgākajiem izaicinājumiem. Tas nozīmē, ka NAA zinātniskajai darbībai turpmākajos 10 gados jābūt orientētai ne tikai uz militārās drošības, bet arī uz drošības, stratēģijas un mūsdienu apdraudējumu sistemātisku izpēti, un zinātniskās darbības ģeogrāfiskajam fokusam ir jābūt ne tikai Latvijas, bet arī Eiropas, Transatlantiskā reģiona un Austrumāzijas drošības problemātikas izpētei.

Laikā līdz 2032. gadam NAA nozīmīgākais mērķis attiecībā uz zinātnisko darbību turpmāko 10 gadu laikā ir zinātniskās produktivitātes palielināšana un

praktiska ieguldījuma sniegšanu valsts aizsardzības spēju stiprināšanā. Kopumā turpmākajos gados NAA strādās pie sešām zinātniskās darbības prioritātēm:

- NAA akadēmiskā personāla zinātniskās produktivitātes celšana;
- NAA akadēmiskā personāla pētniecisko prasmju pilnveidošana;
- studējošo iesaistīšana zinātniskās darbības veikšanā;
- starptautiskās sadarbības zinātniskajā darbībā stiprināšana;
- militāro inovāciju koordinēšana atbilstoši NBS vajadzībām un zinātniskās darbības īstenošana atbilstoši NBS un Aizsardzības ministrijas pasūtījumam;
- zinātniskās darbības rezultātu komunikēšana plašākai sabiedrībai.

1. NAA akadēmiskā personāla zinātniskās produktivitātes celšana

Mērķa apraksts: NAA akadēmiskais personāls veic pētniecisko darbību un iesaistās gan Latvijas, gan starptautiska mēroga pētnieciskajos projektos, tomēr akadēmiskā personāla pētnieciskā darba produktivitāte NAA ietvaros ir nevienmērīga. Tas rada nepieciešamību laikā līdz 2032. gadam kāpināt zinātnisko publikāciju skaitu, tostarp akadēmiskās monogrāfijas, kas publicētas starptautiskās izdevniecībās; akadēmiskos rakstus, kas publicēti *Scopus*, *Web of Science* un ERIH+ iekļautos akadēmiskajos žurnālos; rakstu krājumus, kas publicēti starptautiskās izdevniecībās; rakstus, kas publicēti starptautiskajos akadēmiskajos žurnālos, kas nav iekļauti *Scopus* un *Web of Science*; zinātniskās darbības rezultātus, kas publicēti Latvijas vai starptautiskos avotos, kas neatbilst augstākminētajiem kritērijiem. Būtiski atzīmēt, ka aizsardzības un militārās jomas specifika nosaka to, ka daudzas publikācijas tiek gatavotas aizsardzības resora vajadzībām un tāpēc nav publiski pieejamas, tomēr tās ir nozīmīgas valsts aizsardzības spēju stiprināšanai un ir sagatavotas atbilstoši vispārpieņemtiem akadēmiskajiem standartiem. Virzoties uz augstvērtīgu publikāciju skaita palielināšanu starptautiskos akadēmiskajos izdevumos, nedrīkst aizmirst, ka turpinās pastāvēt būtiskas atšķirības starp NAA akadēmiskās saimes ietvaros starp pētniekiem, kuru primārais uzdevums būs augstvērtīgu publikāciju sagatavošana starptautiskajiem izdevumiem, un pētniekiem, kuru primārais darbības lauks būs līdzdalība NAA studiju procesa nodrošināšanā un pētījumu veikšana aizsardzības resora vajadzībām Latvijā un NATO ietvaros.

Veicamās darbības: NAA akadēmiskā personāla rekrutēšanu, profesionālo izaugsmi un atalgojumu noteicošo dokumentu pielāgošana ar mērķi stimulēt zinātnisko darbību, īpašu vērību pievēršot augstvērtīgu publikāciju sagatavošanai. Akadēmiskā personāla ar doktora grādu palielināšana, īstenojot personāla rekrutēšanu un ataudzi, kā arī stimulējot esošā akadēmiskā personāla bez doktora grāda interesi par doktora grāda iegūšanu Latvijas vai ārvalstu augstākās izglītības iestādēs.

Panākumu indikatori: Kopējā publikāciju skaita pieaugums augstvērtīgos recenzētos starptautiskos akadēmiskajos žurnālos, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, kā arī regulāra pētījumu veikšana NBS, Aizsardzības ministrijas un NATO vajadzībām. NAA akadēmiskā personāla kopējā Hirša indeksa *Scopus*

un *Google Scholar* datubāzēs pieaugums, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu.

2. NAA akadēmiskā personāla pētniecisko prasmju pilnveidošana

Mērķa apraksts: Latvijas zinātnes ekosistēmā notiek straujas pārmaiņas, kuru rezultātā arvien lielākā mērā akadēmiskā karjera tiek piesaistīta augstvērtīgu publikāciju esamībai. Arī NAA ietvaros pakāpeniski aizvien lielāks uzsvars ir ticis likts uz rakstu sagatavošanu publicēšanai starptautiski atzītos akadēmiskajos žurnālos, tomēr progress ir bijis nevienmērīgs. Nozīmīgs mērķis laikā līdz 2032. gadam ir zinātniskās produktivitātes paaugstināšana, kas nav iespējama bez NAA akadēmiskā personāla pētniecisko prasmju paaugstināšanas un nostiprināšanas. Lai palielinātu zinātniskās darbības produktivitātes rādītājus, ir jārada nepieciešamie priekšnosacījumi, lai šī mērķa sasniegšanas kļūtu iespējama. Būtisks priekšnosacījums ir kompaktu semināru un īsu apmācības kursu organizēšana, kuru ietvaros Latvijas vai ārvalstu eksperti iepazīstinātu ar savu zinātnisko publikāciju gatavošanas pieredzi un praktisku nodarbību ietvaros attīstītu un nostiprinātu NAA akadēmiskā personāla zinātniskās rakstīšanas iemaņas. NAA akadēmiskajam personālam tiks nodrošinātas arī iespējas apmeklēt zinātnisko metožu seminārus/kursus ārpus Latvijas, piem., *European Consortium for Political Research* piedāvātos zinātnisko metožu kursus. Atsevišķos gadījumos būtu apsverama arī doma organizēt īsus apmācību kursus, kas būtu vērsti uz akadēmiskās angļu valodas un zinātnisko terminu apguvi, lai atvieglotu publikāciju gatavošanu NAA akadēmiskajam personālam. Lai arī viss augstākminētais zināmā mērā attiecināms arī uz NAA personālu, kas iesaistīts pētījumos ar praktisku ievirzi, tomēr pasākumi, kas vērsti uz zinātnisko publikāciju gatavošanas iemaņu uzlabošanu vairāk attiecināmi uz to NAA akadēmiskā personāla daļu, kas pārsvarā nodarbojas ar pētījumu gatavošanu publicēšanai starptautiskos vai Latvijas akadēmiskajos izdevumos.

Veicamās darbības: Pētniecisko semināru organizēšana ar vieslektoriem no citām valstīm ar mērķi uzlabot NAA akadēmiskā personāla zināšanas un praktiskās iemaņas pētījuma dizaina izveidošanā, dažādu metožu (tostarp kvantitatīvo) izmantošanā un akadēmiskās rakstības iemaņu uzlabošanai. Būtu vēlams arī organizēt attālināti vai klātienē tikšanās ar akadēmisko žurnālu redaktoriem ar mērķi noskaidrot, ko redaktori sagaida no autoriem, kādi kritēriji tiek izmantoti manuskripta kvalitātes noteikšanai un kādas ir jaunākās tendences publikāciju atlasei drošības un aizsardzības nozares vadošajos akadēmiskajos žurnālos. NAA iekšējo semināru organizēšana, kuru gaitā akadēmiskais personāls iepazīstina kolēģus ar savām rakstīšanas procesā esošajām publikācijām, lai iegūtu atgriezenisko saikni par to, kas būtu jādara, lai pētījumu pabeigtu un sagatavotu publicēšanai.

Panākumu indikatori: Laika posmā līdz 2028. gadam būtu nepieciešams ik gadu NAA akadēmiskajam personālam, kas nodarbojas ar zinātnisko publikāciju gatavošanu, nodrošināt vismaz vienu pasākumu, kas būtu domāts zinātniskās rakstības prasmju uzlabošanai vai arī informācijas nodrošināšanai par to, ko

zinātnisko žurnālu redaktoru vai izdevniecību pārstāvji sagaida no publikāciju autoriem.

3. Studējošo iesaistīšana zinātniskās darbības īstenošanā

Mērķa apraksts: Studējošo iesaiste zinātniskajā darbībā ir būtiska studiju procesa sastāvdaļa ikvienā augstākās izglītības iestādē, jo tādējādi studējošie iegūst iespēju izmantot studiju laikā iegūtās zināšanas, iegūst labāku izpratni par zinātnisko metožu noderīgumu un to lietošanas iespējām, kā arī eventuāli nodrošina personāla ataudzi, studējošajiem izvēloties karjeru zinātnē. Lielākoties studējošo iesaiste notiek maģistra un jo īpaši doktora studiju ietvaros, kas līdz šim zināmā mērā ir ierobežojis studējošo iesaisti zinātnē, jo NAA nepiedāvā studijas doktorantūrā, un arī turpmāko 10 gadu laikā doktora studiju programmu NAA nav paredzēts izveidot. Savukārt NAA īstenotā maģistra programma līdz šim ir tikusi īstenota ciešā sadarbībā ar Baltijas Aizsardzības koledžu (Tartu, Igaunija). Bakalaura studiju līmenī nozares un studiju specifika – studiju laikā kadeti apgūst ne tikai teorētiskās zināšanas, bet arī praktiskās iemaņas un karavīra profesiju kopumā – ierobežo studējošo iespējas iesaistīties zinātniskajā darbībā. Tomēr attiecībā uz studējošo iesaisti zinātniskajā darbībā ir bijuši arī nozīmīgi sasniegumi, jo pēdējo gadu laikā studējošie ir iesaistījušies ATIC rīkotajās aktivitātēs, kā arī 2023. gada jūnijā tika sarīkota pirmā kadetu konference, kuras vairākiem kadetiem bija iespēja prezentēt sava pētnieciskā darba rezultātu. Turpmāko 10 gadu laikā šo uzsākto tradīciju būtu nepieciešams turpināt un attīstīt.

Veicamās darbības: Turpmākajos 10 gados ir veicamas darbības četros virzienos, lai pastiprinātu studējošo iesaisti zinātniskajā darbībā. Pirmkārt, NAA studējošajiem ir jānodrošina iespēja arī turpmāk iesaistīties ATIC īstenotajos un koordinētajos projektos. Otrkārt, kadetu konferenci nepieciešams turpināt kā ikgadēju pasākumu, un perspektīvā to būtu iespējams veidot kā starptautisku pasākumu sadarbībā ar citu NATO valstu (un Ukrainas) studējošo piedalīšanos, kā arī sinhronizēt kadetu konferenci ar DSPC rīkoto ikgadējo konferenci, sniedzot kadetiem iespēju apmeklēt gan kadetu konferenci, gan DSPC konferenci. Treškārt, nopietni apsverama turpmāko 10 gadu perspektīvā būtu iespēja kadetu konferences ietvaros prezentētos pētījumus izdot kā konferences rakstu krājumu, sniedzot iespēju kadetiem publicēt sava darba rezultātus un attiecīgi arī nostiprinot publikāciju sagatavošanas prasmes. Ceturtkārt, jaunas iespējas sniegs maģistra programma, kuru NAA plāno izveidot laikā līdz 2028. gadam un kas būs vērsta uz pieprasījuma pēc maģistra studijām nodrošināšanu aizsardzības nozares profesionāļiem. NBS vajadzībām atbilstoši pētījumi tiek īstenoti arī esošās studiju programmas ietvaros, kas tiek realizēta sadarbībā ar Baltijas Aizsardzības koledžu, taču jaunā maģistra programma tiks īstenota Latvijā, tādējādi nodrošinot ciešāku saikni starp studentu pētnieciskajām interesēm un NBS vajadzībām, ņemot vērā arī pašu studentu pētnieciskās intereses. Pieredzējušu nozares profesionāļu iesaiste izglītības procesā ļaus nostiprināt zinātnisko darbību NAA, kā arī pavērs iespējas īstenot pētījumus NBS vajadzībām.

Panākumu indikatori: Tiek turpināta 2023. gadā iesāktā tradīcija organizēt kadetu konferenci, kas kļūst par ikgadēju pasākumu. Kadetu konferencē tiek iesaistīti kadeti no citu valstu militārajām akadēmijām, kā rezultātā konference pilnībā vai daļēji notiek angļu valodā. Labākie kadetu pētnieciskie darbi tiek publicēti drukātā vai elektroniskā formātā kadetu konferences rakstu krājumā. Pēc jaunās maģistra programmas izveidošanas tiek izstrādāti pētnieciskie darbi atbilstoši aizsardzības nozares vajadzībām.

4. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā darbībā stiprināšana

Mērķa apraksts: Latvija ir daļa no NATO alianses. Latvijas karavīri pastāvīgi darbojas kopā gan starptautiskajās misijās, gan militārajās mācībās kopā ar citu NATO valstu karavīriem. Militārā integrācija NATO ietvaros ir ļoti cieša, un tas atspoguļojas arī ciešajās savstarpējās attiecībās starp NAA un citu NATO valstu militārajām akadēmijām, tostarp arī sadarbībā starp militārajās akadēmijās strādājošajiem zinātniekiem un pētnieciskajiem institūtiem. Šo ciešo sadarbību laikā līdz 2032. gadam nepieciešams tālāk pilnveidot un nostiprināt. Pārskata periodā NAA akadēmiskais personāls jau ir ticis iesaistīts citu NATO un ES valstu (piem., ASV, Igaunijas, Norvēģijas, Zviedrijas, Lietuvas, Kanādas u.c. valstu) militāro akadēmiju un aizsardzības nozares pētniecisko centru pētnieciskajos projektos, un šī sadarbība ir vainagojusies ar kopīgām publikācijām un nodaļām rakstu krājumos. Būtiski atzīmēt, ka ne tikai NAA akadēmiskais personāls piedalās partnervalstu pētniecisko centru un militāro akadēmiju pētnieciskajos projektos, bet arī NAA pētnieki ir uzņēmušies iniciatīvu un veidojuši pētnieciskos projektus, kuros piedalījušies NATO un ES valstu pētnieki. Sadarbība ir notikusi ne tikai pētniecisko projektu formātā, bet arī konferenču ietvaros, un NAA ietvaros par būtisku sadarbības platformu ir kļuvusi DSPC konference, ar kuras palīdzību uz Latviju ataicināti daudzi starptautiski atzīti drošības un aizsardzības eksperti, un šīs sadarbības rezultātā ir notikusi kopīgu pētniecisko interešu apzināšana un tapuši kopīgi pētnieciskie projekti. Laika posmā līdz 2032. gadam iesākto sadarbību nepieciešams padziļināt, īpašu uzmanību pievēršot sadarbībai ar Baltijas jūras reģiona valstu militārajām akadēmijām un ar tām valstīm, kuru karavīri pilda dienesta pienākumus Latvijā NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas ietvaros. NAA akadēmiskais personāls pārskata periodā ir bijis iesaistīts NATO Zinātnes un tehnoloģiju organizācijas īstenotajos pētnieciskajos projektos, un šī sadarbība tiks īstenota arī turpmāk, tādējādi nodrošinot NATO aktuālo pētniecības tēmu izpēti Latvijas kontekstā un pārnesi uz NAA studiju procesu un pētniecību. Būtiski turpmāko 10 gadu laikā ir stiprināt sadarbību ar Ukrainas militārajām akadēmijām un pētnieciskajiem institūtiem. To nosaka gan Ukrainas pieredze, cīnoties pret Krievijas militāro iebrukumu, gan arī Ukrainas iespējamā dalība NATO. Sadarbība starp Ukrainas un Latvijas bruņotajiem spēkiem ir vērtējama kā visnotaļ cieša, tāpēc nepieciešams attīstīt zinātnisko sadarbību starp abu valstu militārajām akadēmijām. Raugoties uz turpmākajiem 10 gadiem, nepieciešams arī attīstīt sadarbību ar Latvijas drošības interesēm svarīgu valstu, kuras nav NATO dalībvalstis, pētnieciskām institūcijām. Vienlaikus tiks turpināts darbs pie Krievijas ārpolitikas un drošības politikas, militārās stratēģijas un

bruņoto spēku izpētes. Ir vērts arī apsvērt iespēju nodrošināt NAA akadēmiskajam personālam iespēju apmeklēt kursus, stažēties citu valstu militārajās akadēmijās un pētnieciskajos institūtos, kā arī izmantot akadēmisko atvaļinājumu apjomīgu un laikietilpīgu pētniecisko projektu īstenošanai. Turpmāko 10 gadu laikā NAA akadēmiskajam personālam nepieciešams turpināt apmeklēt starptautiskās konferences, kas veltītas drošības un aizsardzības jautājumiem (piem., ISMS un ERGOMAS konferences).

Veicamās darbības: Turpmāko 10 gadu laikā nepieciešams veikt darbības, lai attīstītu starptautisko sadarbību zinātnē. Pirmkārt, nepieciešams īstenot kopīgus pētnieciskos projektus ar citu NATO valstu militāro akadēmiju akadēmisko personālu un veidot kopīgas publikācijas, īpašu uzsvāru liekot uz sadarbību ar valstīm, kas pārstāvētas NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas ietvaros Latvijā. Otrkārt, nepieciešams pastiprināt sadarbību zinātniskajā darbībā ar Ukrainas militārajām akadēmijām un pētnieciskajiem institūtiem. Treškārt, NAA akadēmiskajam personālam jāturpina iesaistīties NATO Zinātnes un tehnoloģiju organizācijas pētnieciskajos projektos, kā arī jāstiprina sadarbība ar NATO Aizsardzības koledžu (Roma, Itālija). Ceturtkārt, NAA akadēmiskajam personālam jāizmanto iespējas stažēties citu valstu militārajās akadēmijās vai pētnieciskajos centros, kā arī jāapsver iespējas izmantot akadēmisko atvaļinājumu, stažējoties citās valstīs, piem., ar ASV Fulbraita programmas vai BAFF finansiālo atbalstu.

Panākumu indikatori: Kopīgi pētnieciskie projekti, kuru rezultātā top kopīgas publikācijas (kopīgi sagatavoti pētnieciskie raksti, kas sagatavoti publicēšanai un/vai iesniegšanai akadēmiskajos žurnālos). Zinātnieku apmaiņas vizītes un līdzdalība starptautiskās konferencēs. Starptautiskās sadarbības rezultātā tapušu pētījumu skaita pieaugums, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu.

5. Militāro inovāciju koordinēšana atbilstoši NBS vajadzībām un zinātniskās darbības īstenošana atbilstoši NBS un Aizsardzības ministrijas pasūtījumam

Mērķa apraksts: Par aizvien nozīmīgāku daļu no NAA akadēmiskā personāla zinātniskās darbības kļūst militāro inovāciju darbība un tās koordinēšana gan Latvijas iekšienē sadarbībā ar privāto sektoru, gan starptautiski ar NATO un ES institūcijām un aģentūrām. Šie procesi kļūst aizvien nozīmīgāki, ņemot vērā gan mainīgo drošības vidi Eiropā, gan aizsardzības nozarei piešķirto pieaugošo finansējumu, gan NBS pieaugošās vajadzības, gan arī aizsardzības nozares attīstību Latvijā. NAA struktūrvienību (ATIC) loma galvenokārt ir koordinējoša, cenšoties izprast NBS vajadzības un sadarbojoties ar pētnieciskajiem centriem Latvijā un privāto sektoru, lai radītu risinājumu, kas būtu radīti ņemot vērā NBS specifiskās vajadzības. Var prognozēt, ka turpmāko 10 gadu laikā NBS vajadzības turpinās pieaugt, un attiecīgi pieaugs arī pētniecisko centru un privātās industrijas interese nodrošināt NBS ar valsts aizsardzībai nepieciešamajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem. Lai arī perspektīvā pastāv iespēja, ka NAA un NBS infrastruktūra tiek izmantota, lai

radītu militārās inovācijas, lielākais izaicinājums turpinās būt jau eksistējošu tehnoloģiju pielāgošana NBS vajadzībām. Šādu risinājumu izveidošanai nepieciešams izmantot arī esošos sadarbības formātus ar Ukrainas bruņotajiem spēkiem un militāro tehnoloģiju izpētes centriem, lai pārņemtu Ukrainas pieredzi, kas iegūta, testējot un izmantojot dažādas militārās tehnoloģijas kara apstākļos. Ir būtiski nodrošināt arī NAA studējošo iesaisti militāro tehnoloģiju pielāgošanā NBS vajadzībām un (iespēju robežās) jaunu tehnoloģiju izstrādē. Nepieciešams izmantot arī NATO un ES institūciju un finansējuma sniegtās iespējas aizsardzības tehnoloģiju izstrādē.

Veicamās darbības: Turpmāko 10 gadu laikā darbs notiks konkrētos virzienos. Pirmkārt, jāturpina attīstīt sadarbība ar Latvijas aizsardzības industriju un privāto sektoru kopumā, lai nodrošinātu nepieciešamos tehnoloģiskos risinājumus NBS vajadzībām. Otrkārt, jāturpina sadarbība ar pētnieciskajiem centriem Latvijā, lai augstākās izglītības iestādēm būtu interese sadarboties ar aizsardzības nozari un īstenot pētījumus, kuru rezultāti varētu būt noderīgi aizsardzības nozarei. Treškārt, nepieciešams pārņemt un pielāgot Ukrainas pieredzi karā ar Krieviju atbilstoši Latvijas aizsardzības nozares iespējām un vajadzībām. Ceturtkārt, jāturpina iesaistīt NAA studējošos ATIC rīkotajos pasākumos – aizsardzības nozares hakatonos un meikatonos. Piektkārt, nepieciešamības gadījumā ir vērts apsvērt iespēju veidot NAA infrastruktūru ar mērķi īstenot aizsardzības tehnoloģiju pielāgošanu, izstrādi un testēšanu.

Panākumu indikatori: Esošo civilo un aizsardzības tehnoloģiju pielāgošana NBS vajadzībām, īpašu uzsvāru liekot uz 5G un bezpilota lidaparātiem. Konkrētu projektu īstenošana sadarbībā ar aizsardzības industriju un Latvijas augstskolām. Regulāra aizsardzības nozares hakatonu un meikatonu organizēšana ar NAA studējošo iesaisti. Regulāri kontakti ar Ukrainas aizsardzības nozares institūcijām ar mērķi pārņemt Ukrainas pieredzi atsevišķu militāro tehnoloģiju izmantošanā.

6. Zinātniskās darbības rezultātu komunicēšana plašākai sabiedrībai

Mērķa apraksts: Drošības un aizsardzības jautājumu aktualitāti nosaka izmaiņas starptautiskajā vidē, piem., sāncensības intensificēšanās ASV-Ķīnas attiecībās un Krievijas pilna mēroga iebrukums Ukrainā 2022. gadā, kā rezultātā ir ievērojami palielinājusies sabiedrības interese par drošības un aizsardzības jautājumiem. Šis ir īpaši svarīgi Latvijai kā mazai valstij, kuru spēcīgi ietekmē izmaiņas starptautiskajā vidē. Var prognozēt, ka šī interese saglabāsies stabili augsta, jo Krievijas radītais apdraudējums turpmākajos gados visticamāk nemazināsies. Līdz ar to ir īpaši nozīmīgi, ka NAA kā aizsardzības nozares akadēmiskās un profesionālās kompetences centrs aktīvi iesaistās sabiedriskajās diskusijās, uzlabojot Latvijas iedzīvotāju izpratni par valsts drošībai un aizsardzībai nozīmīgiem jautājumiem, kā arī pie iespējas piedaloties starptautiskajās diskusijās par Latvijas drošību un aizsardzību ar mērķi veicināt Latvijas sabiedroto valstu aizsardzības nozares profesionāļu un sabiedrības izpratni par Latvijas un Baltijas reģiona drošības un aizsardzības specifiku.

Veicamās darbības: Aktuālās informācijas par NAA akadēmiskā personāla kompetencēm un pētnieciskajām interesēm nodrošināšana NAA mājas lapā

plašsaziņas līdzekļu vajadzībām. Pētniecības sadaļas NAA mājas lapā pārveidošana, nodrošinot lapas apmeklētājiem vieglāku piekļuvi informācijai par pētnieku publikācijām un plašsaziņas līdzekļos paustajiem viedokļiem par Latvijas drošībai un aizsardzībai nozīmīgiem jautājumiem. Regulāra NAA akadēmiskā personāla līdzdalība Latvijā un citās valstīs notiekošajos uz diskusijām par NATO valstu rīcībpolitiku vērstajos pasākumos, konferencēs un drošības forumos. NAA akadēmiskā personāla kontaktinformācijas nodrošināšana NAA mājas lapā Latvijas un starptautisko mediju vajadzībām.

Panākumu indikatori: Virzība uz finansējuma piešķiršanu, lai nodrošinātu to, ka vismaz dažas no NAA akadēmiskā personāla publikācijām starptautiskajos izdevumos būtu pieejamas *Open Access* formātā. NAA akadēmiskā personāla regulāras intervijas Latvijas un citu valstu plašsaziņas līdzekļos, komentējot nozīmīgus drošības un aizsardzības jautājumus. Piedalīšanās sabiedriskās diskusijās Latvijā par valsts drošībai un aizsardzībai nozīmīgiem jautājumiem ar mērķi uzlabot sabiedrības izpratni. NAA akadēmiskā personāla publikāciju, piem., NAA mājas lapā pētniecības sadaļā publicēto stratēģisko apskatu, apskates un lejuplādes biežuma statistikas pieaugums.